

CRKVA SVETE MARIJE U TRASPONTINI

Ulica Končilijacione 14

Utorak 5. april 2005, 10.41

Inspektorka Dikanti je zažmurila kad je ušla, nastojeći da se privikne na mrak u prostoriji. Trebalo joj je skoro pola sata da stigne na mesto zločina. Ako je u Rimu uvek saobraćajni haos, nakon smrti Svetog oca pretvorio se u pakao. Hiljade ljudi svakodnevno je stizalo u prestonicu hrišćanstva da oda poslednju poštu telu izloženom u Bazilici svetog Petra. Ovaj papa umro je s famom sveca, i već su ulicama kružili volonteri koji si prikupljali potpise kako bi se pokrenuo proces beatifikacije. Svakog sata bi 18.000 ljudi prošlo pored tela. „Kakav uspeh za sudsku medicinu“, prokomentarisala je Paola ironično, sama za sebe.

Majka ju je bila upozorila pre nego što je izašla iz stana u kom su živele, u Ulici de la Kroče.

„Nemoj da ideš kroz Kavur, trebaće ti mnogo vremena. Popni se do Ređine Margerite i spusti se niz Rijenco“, rekla je, mešajući kašu koju joj je spremala kao i svakog jutra već trideset tri godine.

Naravno, Paola je pošla Ulicom Kavur, i trebalo joj je mnogo vremena.

Još uvek joj je ukus kaše bio u ustima, ukus njenih jutara. Tokom godine koju je provela studirajući u sedištu FBI-ja u Kvantiku, u Virdžiniji, taj osećaj joj je gotovo nezdravo nedostajao. Na kraju je tražila od majke da joj pošalje smesu, i podgrevala bi je u mikrotalasnoj u sali za odmor

Odeljenja za proučavanje ponašanja. Nije imala isti ukus, ali joj je pomogla da se ne oseća tako daleko od kuće tokom te vrlo teške, ali ipak veoma plodne godine. Paola je odrasla na dva koraka od Ulice Kondoti, jedne od najekskluzivnijih ulica sveta, a njena porodica je, međutim, bila siromašna. Nije znala šta ta reč znači sve dok nije otputovala u Sjedinjene Države, zemlju sa sopstvenim aršinom za sve. Veoma se obradovala što se vratila u grad koji je toliko mrzela dok je odrastala.

U Italiji je 1995. godine otvoreno Odeljenje za analizu nasilnog ponašanja, specijalizovano za serijska ubistva. Čini se neverovatnim da peta zemlja u svetu po broju psihopata nije imala odeljenje za suzbijanje njihovih zločina sve do tog kasnog datuma. U okviru UACV-a postojalo je specijalno odeljenje nazvano Laboratorija za analizu ponašanja, a osnovao ga je Đovani Balta, profesor i mentor Dikantijeve. Na nesreću, Balta je umro početkom 2004. u tragičnoj saobraćajnoj nesreći, i *dottoressa* Dikanti postala je *ispettore* Dikanti, došavši na čelo rimske laboratorije LAC. Njeno školovanje u FBI-ju i odlični Baltini izveštaji bili su joj preporuka. Od smrti njenog supervizora, osoblje LAC-a prilično se osulo: ostala je samo ona. Ali kao odeljenje u sastavu UACV-a, računalo je na tehničku podršku jedne od najnaprednijih forenzičarskih jedinica u Evropi.

Međutim, do tog trenutka svi su napori laboratorije bili uzaludni. U Italiji je bilo trideset slobodnih, neidentifikovanih serijskih ubica. Među njima, devet je pripadalo „gorućim“ slučajevima zbog vremenske blizine ubistava. Nisu se bili pojavili novi leševi otkad je Dikantijeva postala odgovorna za LAC, a nedostatak dokaza s veštačenja povećavao je pritisak na nju, budući da su psihološki profili ponekad ostajali jedino što je moglo odvesti do osumnjičenog. „Kule u vazduhu“, tako ih je nazivao doktor Boj, matematičar i nuklearni fizičar koji je više vremena provodio na telefonu nego u laboratoriji. Na nesreću, Boj je bio generalni direktor UACV-a i Paolin direktori nadređeni, i svaki put kad bi se sreo s njom u hodniku

uputio bi joj ironičan pogled. „Lepa moja spisateljice“, bio je nadimak koji je koristio kad bi bili sami u njegovoj kancelariji, šaljivo aludirajući na snažnu maštu koju je Dikantijeva unosila u profile. Priželjkivala je da njen rad počne davati rezultate kako bi ih nabila na nos tom pokvarenjaku. Bila je napravila grešku što se spetljala s njim u jednoj noći slabosti: mnogo sati rada do kasno, oslabljena odbrana, neodređena praznina u srcu... i uobičajeno kajanje narednog jutra. Posebno kad se ima u vidu da je Boj oženjen i skoro duplo stariji od nje. Bio je kavaljer i nije to pominjao (a vodio je računa i da održi distancu), ali je istovremeno Paolu stalno na to podsećao povremenim polumačističkim, poluzavodničkim komentarima. *Dio*, koliko ga je samo mrzela.

I konačno je sada, nakon unapređenja, dobila pravi slučaj koji će voditi od početka, ne oslanjajući se na neozbiljne dokaze koje su sakupili trapavi agenti. Primila je poziv usred doručka i ušla u sobu da se presvuče. Skupila je dugu crnu kosu u čvrstu punđu, skinula suknju-pantalone i džemper u kojima je mislila da ide u kancelariju, i odlučila se za elegantno, takođe crno odelo. Bila je zaintrigirana: saopštili su joj samo da je počinjen zločin koji spada u njenu nadležnost, i rekli su joj da dođe u Svetu Mariju u Traspontini „najbrže što može“.

I eto je, na vratima crkve. Iza Paole se svetina okupila u gotovo pet kilometara dugom redu, koji je dosezao do mosta Vitorio Imanuel II. Zabrinuto je osmotrila prizor. Ti ljudi su tu proveli celu noć, ali oni koji su možda mogli nešto da vide sada su sigurno daleko. Neki hodočasnici su usput posmatrali kako diskretan par *carabiniera* brani ulazak u hram nekoj slučajnoj grupi vernika. Uveravali su ih, veoma diplomatski, da se zgrada renovira.

Paola je duboko udahnula i prešla preko praga crkve u senci. Imala je samo jedan brod, s pet kapela sa svake strane. U vazduhu je lebdeo miris ustajalog tamjana. Sva svetla su bila ugašena, sigurno zato što su bila takva kad je

otkriveno telo. Jedno od Bojevih pravila glasilo je: „Vidimo ono što je video on.“

Pogledala je unaokolo, žmirkajući. Dve osobe, njoj okrenute leđima, razgovarale su tihim glasom u dnu crkve. Pored kamene fontane sa svetom vodom jedan nervozni karmelićanin koji je molio krunicu primetio je pažnju s kojom je Paola posmatrala prizor.

„Prelepa je, zar ne, *signorina*? Potiče iz 1566. Sagradio ju je Peruci, a njegove kapele...“

„Nažalost, brate, uopšte me ne zanima umetnost u ovom zdanju. Ja sam inspektorka Paola Dikanti. Da li ste vi paroh?“

„Tako je, *ispettore*. Ja sam i telo otkrio. To će vas sigurno više zanimati. Nek je blagosloven Bog, u danima poput ovih... Otišao nam je jedan svetac, a ostali su nam samo đavoli!“

Čovek je izgledao kao prerano ostareo, nosio je naočare s debelim staklima i bio obučen u karmelićansku odoru smeđe boje. Velika kukuljica mu je dopirala do struka, a proseda i bujna brada pokrivala mu je lice. Kružio je oko fontane s vodom, pomalo pogrbljen, blago ćopajući. Prsti su mu leteli preko brojanice, povremeno nekontrolisano drhteći.

„Smirite se, brate. Kako se zovete?“

„Frančesko Toma, *ispettore*.“

„U redu, brate, ispričajte mi svojim rečima kako se sve desilo. Svesna sam toga da ste već sve ispričali šest-sedam puta, ali neophodno je, verujte mi.“

Fratar je uzdahnuo.

„Nema se bogzna šta ispričati. Osim što sam paroh, ja sam zadužen i za čuvanje crkve. Živim u jednoj maloj ćeliji iza sakristije. Ustao sam, kao i obično, u šest ujutru. Umio sam se, obukao odoru. Prošao sam kroz sakristiju, ušao u crkvu kroz tajna vrata u dnu glavnog oltara i uputio se u kapelu naše gospe Karmen, gde svakog dana molim svoje molitve. Privuklo mi je pažnju to što je ispred kapele svetog Tome bilo upaljenih sveća, jer kad sam pošao da legnem nije bilo nijedne.

I tada sam ga video. Otrčao sam u sakristiju, premro od straha, jer je ubica još uvek mogao biti u crkvi, i pozvao 113.“

„Niste dirali ništa na mestu zločina?“

„Nisam, *ispettore*. Ništa. Bio sam veoma uplašen, nek mi Bog oprost.“

„A niste pokušali ni da pomognete žrtvi?“

„*Ispettore*... bilo je očigledno da se nalazi daleko od bilo kakve ovozemaljske pomoći.“

Jedna prilika im se približavala kroz centralni hodnik crkve. Bio je to zamenik inspektora Mauricio Pontijero, iz UACV-a.

„Dikantijeva, požuri, upaliće svetla.“

„Trenutak. Izvolite, brate. Ovde imate moju posetnicu. Broj mog mobilnog telefona nalazi se u dnu. Pozovite me u bilo koje doba ako se setite još nečeg.“

„Učiniću tako, *ispettore*. Izvolite, poklon.“

Karmelićanin joj je poklonio reprodukciju živih boja.

„Sveta Marija Karmenska. Nosite je uvek sa sobom. Pokazaće vam put u ovim mračnim vremenima.“

„Hvala vam, brate“, rekla je Dikantijeva odsutno smeštajući reprodukciju u džep.

Inspektorka je pošla za Pontijerom kroz crkvu, do treće kapele s leve strane, oivičene crvenom trakom UACV-a.

„Kasniš“, prebacio joj je zamenik inspektora.

„Saobraćaj je bio strašan. Napolju je popriličan cirkus.“

„Trebalo je da dođeš kroz Rijenco.“

Iako je prema italijanskoj policijskoj hijerarhiji Dikantijeva po rangu bila iznad Pontijera, Pontijero je bio odgovoran za istragu na terenu pri UACV-u, tako da je u praksi svaki laboratorijski istraživač bio njemu podređen, čak i neko kao što je Paola, koja je imala zvanje načelnika odeljenja. Pontijero je bio čovek od pedeset i jedne godine, veoma mršav i zlovoljan. Njegovo smežurano lice bilo je ukrašeno večno namrštenim

obrvama. Paola je znala da je zamenik inspektora obožava, iako se veoma suzdržavao da to pokaže.

Dikantijeva je krenula da pređe crtu, ali ju je Pontijero uhvatio za ruku.

„Čekaj trenutak, Paola. Ništa od onoga što si videla nije te pripremio za ovo. Potpuno je nenormalno, uveravam te.“ Glas mu je drhtao.

„Mislim da ću uspeti da se snađem, Pontijero. Svakako, hvala.“

Ušla je u kapelu. Unutra je bio tehničar iz UACV-a i slikao. U dnu kapele mali oltar priljubljen uz zid, sa slikom svetog Tome, u trenutku u kom stavlja prste u Isusove rane.

Ispod je bilo telo.

„*Santa Madonna*.“

„Rekao sam ti, Dikantijeva.“

Prizor je bio danteovski. Mrtvac je bio prislonjen uz oltar. Na mestu iskopanih očiju ostale su dve jezive pocrnele rane. Iz usta, otvorenih u zastrašujuću i grotesknu grimasu, visio je neki smeđ predmet. Pri bleštavoj svetlosti blica Dikantijeva je otkrila najstrašniji deo: šake su bile odsečene i počivale su jedna pored druge uz samo telo, očišćene od krvi, na belom platnu. Na jednoj ruci i dalje se nalazio veliki prsten.

Mrtvac je bio obučen u crni talar s crvenim porubima, svojstven kardinalima.

Paola je razrogačila oči.

„Pontijero, reci mi da nije kardinal.“

„Ne znamo, Dikantijeva. Istražujemo, mada nije mnogo ostalo od njegovog lica. Čekali smo te da vidiš mesto onako kako ga je video ubica.“

„Gde se nalazi ostatak ekipe iz Analize mesta zločina?“

Ekipa iz Analize činila je najveći deo UACV-a. Svi su bili stručnjaci za sudsku medicinu specijalizovani za skupljanje tragova, otisaka, kose, bilo čega što bi zločinac mogao da

ostavi za sobom. Vodili su se pravilom da u svakom zločinu postoji razmena: ubica nešto uzme i nešto ostavi.

„Stižu. Uhvatio ih je zastoj u Ulici Kavur.“

„Trebalo je da dođu kroz Rijenco“, umešao se tehničar.

„Niko vas nije pitao za mišljenje“, odbrusila je Dikantijeva.

Tehničar je izašao iz sale mrmrlajući sebi u bradu ne baš prijatne stvari o inspektorki.

„Moraš da počneš da kontrolišeš taj svoj karakter, Paola.“

„Bože dragi, Pontijero, zašto me nisi ranije pozvao?“, rekla je Dikantijeva, oglušujući se o preporuku zamenika inspektora. „Ovo je veoma ozbiljan slučaj. Onaj ko je ovo uradio vrlo je bolestan.“

„Je li to stručna analiza, *dottorressa*?“

Karlo Boj je ušao u kapelu i uputio joj jedan od svojih šaljivih pogleda. Obožavao je tu vrstu iznenadnog ulaska. Paola je shvatila da je on bio jedan od dvojice koji su razgovarali pored fontane sa svetom vodom kad je ona ušla u crkvu, i prebacila je sebi što je dopustila da je uhvati nespremnu. Drugi se nalazio blizu direktora; ali nije rekao ni reč, niti je ušao u kapelu.

„Ne, direktore Boj. Moju stručnu analizu imaćete na stolu kad bude bila gotova. Za sada vam mogu potvrditi da je izvršilac ovog zločina veoma bolesna osoba.“

Boj je zaustio da nešto kaže, ali su se u tom trenutku upalila svetla u crkvi. I svi su videli nešto što im je bilo promaklo: na podu, blizu pokojnika, pisalo je ne mnogo velikim slovima:

EGO TE ABSOLVO

„Izgleda kao krv“, rekao je Pontijero, izgovarajući ono što su svi mislili.

Mobilni telefon je zazvonio akordima Hendlove *Aleluje*. Sve troje su pogledali u Bojevog kolegu, koji je, veoma

ozbiljan, izvadio aparat iz džepa kaputa i odgovorio na poziv. Nije rekao gotovo ništa, desetak *aha* i *hm*.

Kada je završio, pogledao je u Boja i potvrdio.

„Ipak je ono čega smo se bojali“, rekao je direktor UACV-a. „*Ispettore* Dikanti, *vice ispettore* Pontijero, moram vam reći da je ovaj slučaj veoma osetljiv. Ovaj što leži pred vama jeste argentinski kardinal Emilio Robajra. Ubistvo kardinala u Rimu već je samo po sebi neopisiva tragedija, a kamoli u sadašnjoj situaciji. Žrtva je bila jedna od sto petnaest osoba koje će za nekoliko dana učestvovati u konklavi za izbor novog vrhovnog pontifeksa. Situacija je, stoga, više nego delikatna. Ovaj zločin nipošto ne sme da stigne do ušiju štampe. Zamislite naslove: 'Serijski ubica seje strah pred izbor pape.' Neću ni da mislim...“

„Samo trenutak, direktore. Rekli ste serijski ubica? Postoji li ovde nešto što ne znamo?“

Boj je pročistio grlo i pogledao u tajanstvenu osobu koja je bila došla s njim.

„Paola Dikanti, Mauricio Pontijero, dozvolite da vam predstavim Kamila Čirina, generalnog inspektora snaga bezbednosti Države Grada Vatikana.“

Ovaj je klimnuo glavom i zakoračio unapred. Kada je progovorio, učinio je to s naporom, kao da mrzi da govori.

„Verujemo da je ovo druga žrtva.“